

Sayı: 77572889-TİM.UIB.GSK.UYEH.2026/1221-3535 **Bursa, 13/08/2026**
Konu: Revize PEM- Geçirgenlik Hükümü / Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülasyon Sistemi- İGV Uygulaması (Tunus)

ULUDAĞ İHRACATÇI BİRLİKLERİ ÜYELERİ'NE
(Sirküler No: 485)

İlgi: 11.05.2026 tarihli ve 1980 sayılı yazımız.

Ticaret Bakanlığı Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü (Bakanlık) yazısına atfen, Türkiye İhracatçılar Meclisi'nden (TİM) gelen 12.08.2026 tarih ve 2109 sayılı yazıda; son dönemde çeşitli gümrük idareleri tarafından yapılan müracaatlardan, TİM ve Bakanlık yazısına atfen ilgede kayıtlı yazımızda açıklanan "geçirgenlik" hükmüne dayanılarak 1/4/2026 tarihi ve sonrasında Avrupa Birliği'nden (AB) A.TR dolaşım belgesi eşliğinde ithal edilen Tunus menşeli eşya için 2012 kurallarına göre hazırlanan tedarikçi beyanı ibraz edilmek suretiyle ilave gümrük vergisi (İGV) tahsil edilmemesinin talep edildiğinin anlaşıldığı ifade edilmektedir.

Ayrıca, TİM ve Bakanlık yazısına atfen ilgede kayıtlı yazımızda, 3351 sayılı Karar'ın 2'nci maddesinin ikinci fıkrası gereği, 10791 sayılı Karar'la ihdas edilen "Geçici Madde 2"nin geçerlilik tarihinin sona erdiği 01 Nisan 2026 tarihi itibarıyla AB'den A.TR dolaşım belgesi eşliğinde ithal edilen Tunus menşeli eşyadan menşe tevsikine dair ayrıca bir değerlendirme yapılmasına lüzum olmaksızın (geçerli bir tedarikçi beyanı olsun veya olmasın) İGV tahsil edilmesi gerektiği; zira 01 Ocak 2026 itibarıyla Türkiye-AB-Tunus arasında çapraz menşe kümülasyonunun sona erdiği ortaya konulmuştur.

Söz konusu Genel Müdürlüğe iletilen başvuruların incelenmesinden, ilgede kayıtlı yazıda bahsedilen Türkiye'den AB ve ilgili PEM ülkesi ile çapraz kümülasyonunun uygulanabilir olduğu bir ülkeye yapılacak ihracata ilişkin olan kısımlarının hatalı yorumlandığının görüldüğü dile getirilmektedir. Bu hususun açıklığa kavuşturulması maksadıyla geçirgenlik kavramının oluşturulma sebebi ile somut durumun izah edilmesinde yarar görüldüğü ifade edilmektedir.

Anılan yazıda devamla, Pan-Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon'un (Konvansiyon) revizyonuyla beraber çapraz kümülasyonun üç temel şartı olan, ilgili ülkeler arasında GATT Madde XXIV'e uygun bir STA olması, bu STA'ların aynı menşe kurallarına dayanması ve bu ülkelerin gümrük idareleri arasında idari iş birliği mekanizmalarının tesis edilmiş olması şartlarından "aynı menşe kuralları" şartının sekteye uğramış olduğu vurgulanmaktadır. Zira, STA'lar ve idari iş birliği mekanizmaları aynı kalsa da hemen hemen tüm ürünlerde menşe kurallarının değiştiği ifade edilmektedir.

Bununla birlikte, geçirgenlik hükmünün getirilmemiş olması halinde revize kurallara alınan STA'lar kapsamı ticarete eski kurallara göre ithal edilmiş tüm ürünlerin menşeli olmayan girdi muamelesi göreceği ve ihraç ürününün tercihli tarifieden yararlanabilmesi için yeterli işçilik veya işlem koşulunu karşılamış olmasının icap edeceği, diğer bir deyişle, önceden var olan tüm çapraz kümülasyon imkanlarının sona ermesi ve tedarik zincirlerinde ciddi bir kırılma yaşanması riskinin bulunduğu belirtilmektedir.

Uludağ İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği

Ayrıntılı bilgi için: İlker ÖZER - Şube Müdürü
Can KARAKAHYA

İşiktepe OSB Mah. Kahverengi Cd. No:19
Nilüfer 16215/ BURSA
Tel: +90 224 219 10 00 (PBX) Fax: +90 224 219 10 90
E-posta: uludag@uib.org.tr Elektronik Ağ: www.uib.org.tr
Kep: uib@hs01.kep.tr

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

Sayı: 77572889-TİM.UIB.GSK.UYEH.2026/1221-3535

Bursa, 13/08/2026

Konu: Revize PEM- Geçirgenlik Hükümü / Pan Avrupa Akdeniz Menşe Kümülasyon Sistemi- İGV Uygulaması (Tunus)

Diğer taraftan, PEM Çalışma Grubu'nda geçirgenlik hükümü kurgulanırken eski kurallar (2012 kuralları) ile yeni kuralların (2023 kuralları) karşılaştırılmış olduğu ve eski kurallara göre daha esnek olduğu kabul edilen ürün gruplarında-Armonize Sistemin 1'inci, 3'üncü, 16'ncı (işlenmiş balıkçılık ürünleri bakımından) ve 25 ilâ 97'nci Fasıllarında yer alan eşya- eşyanın 2012 kurallarına göre geçerli bir menşe ispat belgesi ile ithal edilmiş olması halinde ilgili menşe ispat belgesinin belge saklama süresi boyunca 2023 kurallarına göre de kendiliğinden menşeli sayılması gerektiğine karar verilerek bu türden eşyanın çapraz kümülasyondan yararlanabileceğine hükmedildiği belirtilmektedir. Nitekim bu imkânın, Türk gümrük mevzuatına 20/12/2025 tarihli ve 33113 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Pan Avrupa-Akdeniz Tercihli Menşe Kurallarına Dair Bölgesel Konvansiyon Ortak Komitesinin 1/2023 Sayılı Kararı Kapsamı Tercihli Menşe Kuralları Hakkında Yönetmeliğin (Yönetmelik) 58'inci maddesiyle aktarıldığı belirtilmektedir.

Geçirgenlik hükmünün çapraz kümülasyon imkanının sona erdiği (Türkiye-AB-Tunus gibi) ülkeler arasında bir çapraz kümülasyon alanı tesis etmemekte olduğu vurgulanmaktadır. Yalnızca, çapraz kümülasyonun zaten mümkün olduğu ülkeler arasındaki tercihli ticarete, geçmişte eski kurallara göre ithal edilmiş olan menşeli girdilerin belirli bir süre boyunca menşe statülerinin korunmasını sağlamakta olduğu, İGV mevzuatı ile Yönetmeliğin geçirgenlik hükmü arasında herhangi bir bağlantı bulunmadığı belirtilmektedir.

Bu itibarla, TİM ve Bakanlık yazısına atfen, ilgide kayıtlı yazımızda, her ne kadar Türkiye-AB-Tunus arasında 1/1/2026'dan beri çapraz kümülasyon mümkün olmasa da AB'de Tunus menşeli eşya için tedarikçi beyanı düzenlenmesinin mevzuata aykırı olmayacağını belirtilmesinin sebebinin ise önümüzdeki süreçte Türkiye- Tunus STA'nın Konvansiyon'un en güncel versiyonuna sürekli atıfla (dynamic link) tadil edilmesi halinde, AB'den ithal edilen söz konusu Tunus menşeli eşyanın ülkemiz ve Tunus'la çapraz kümülasyonun uygulanabilir hale geleceği (örneğin EFTA ülkeleri) bir ortak STA ülkesine Türkiye'den ihraç edilmesi istendiğinde Türkiye'de yerleşik ihracatçı tarafından geçirgenlik hükmü sayesinde yapılabilecek EUR.1 dolaşım belgesi başvurularında tevsik edici belge olarak kullanılabilecek olmasından ibaret olduğu belirtilmektedir.

Bilgilerine rica olunur.

e – imzalıdır

Mümin KARACAKAYALILAR
Genel Sekreter

